

ÚZEMNÍ SOUDRŽNOST A LISABONSKÁ STRATEGIE: VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMNÍCH POTENCIÁLŮ EVROPY

INFORMACE O MEZINÁRODNÍ KONFERENCI

28. června 2006 se v Amsterdamu konala mezinárodní konference s názvem „Územní soudržnost a Lisabonská strategie: využívání územních potenciálů Evropy. Konference pořádaná nizozemským Ministerstvem bydlení, územního plánování a životního prostředí za podpory Evropské unie byla součástí tzv. dialogu účastníků v rámci Územní agendy o územní soudržnosti.

Již 29. listopadu 2004 byl v Rotterdamu na zasedání ministrů států EU zodpovědných za územní rozvoj nastartován politický proces Územní agendy EU, označované také jako Rotterdamská agenda (territorial agenda).

Agenda směřuje k naplnění principu územní soudržnosti (territorial cohesion). Cílem územní soudržnosti je napomáhat vyváženému rozvoji pomocí odstraňování i předcházení vzniku regionálních rozdílů a dále snaha o větší provázanost a účinnost jednotlivých politik EU (regionální, dopravní atd.) majících územní dopad.

Pro naplňování územní soudržnosti je naprosto nezbytné využívání rozmanitých územních potenciálů evropských měst a regionů a dále posílení územních vazeb a podpora spolupráce mezi regiony.

Územní agenda se významně opírá o výsledky projektů zpracovaných v rámci programu ESPON. Hlavním výsledkem celého procesu územní agendy má být analytický dokument Stav a perspektivy území EU (Territorial State and Perspectives of the European Union). Tento dokument má být schválen na neformálním zasedání ministrů států EU zodpovědných za územní plánování a rozvoj 24.–25. května 2007 v Lipsku.

Za účelem podpory celoevropské debaty o územní soudržnosti rozhodli ministři států EU zodpovědní za územní plánování a rozvoj při svém

zasedání v Lucemburku 20.–21. května 2005 o založení tzv. dialogu účastníků (stakeholders dialogue), který bude probíhat v rámci územní agendy. Mezi jeho hlavní účastníky patří instituce EU, zástupci veřejné správy na národní, regionální a lokální (především městské) úrovni z celé EU, neziskové organizace a subjekty a osoby zabývající se územním rozvojem. Amsterdamská konference je považována za jednu z hlavních událostí uskutečněných v rámci dialogu účastníků.

Přednášející se ve svých příspěvcích snažili vyjádřit k následujícím otázkám:

Jak posílit evropskou územní strukturu?

Jak využít územní rozmanitost Evropy k posílení její konkurenceschopnosti?

Jak mohou členské státy, regiony a města posílit svůj specifický územní potenciál?

Jaké jsou priority pro evropskou územní spolupráci?

K jaké změně u politik EU má dojít, aby lépe napomáhaly k využití územních potenciálů EU?

Dopolední část konference se zabývala územní dimenzí při naplňování cílů Lisabonské strategie. Dopolední část byla zaměřena na územní dopad politik EU. Obě části zahajovaly analytické příspěvky. V prvním ředitel programu ESPON pan Peter Mehlbye definoval územní potenciály evropských regionů a měst a dal je do souvislosti s Lisabonským procesem. V druhém analytickém příspěvku se pan Adriaan Schout z Evropského institutu veřejné správy zabýval požadavky na změny v systému správy Unie i členských států ve vztahu k částečné integraci teritoriálních politik EU.

Po analytických příspěvcích následovaly případové studie vybraných evropských měst či regionů. Například

zástupce nizozemského Eindhovenu představil jeden z nejvýznamnějších evropských high-tech regionů Eindhoven–Lovaň–Čáchy. Určitým opakem (z pohledu Lisabonské strategie) byl příklad Barcelony, prudce se rozvíjejícího a inovativního regionu, který však svůj úspěch nestaví jen na high-tech oborech. Dále byl uveden anglický Birmingham jako příklad úspěšné restrukturalizace, a dále Tyrolsko stavící svůj rozvoj především na využití potenciálu pro cestovní ruch a na své evropsky strategické dopravní poloze.

Obě části konference uzavíraly panelové diskuse, kterých se zúčastnili zástupci různých institucí EU (generální ředitelství, parlament, výbor regionů atd.) a také států, např. Maďarska, Slovinska ad.

Ke dni konání konference byly spuštěny internetové stránky www.bmvbs.de/territorial-agenda. Jsou umístěny na portálu německého Spolkového ministerstva dopravy, výstavby a rozvoje měst z důvodu německého předsednictví EU v první polovině roku 2007, kdy by měl být přijat dokument Stav a perspektivy území EU. Tyto stránky umožňují všem zájemcům zapojit se do diskuse k připravovanému dokumentu Stav a perspektivy území EU. Je na nich také umístěn první návrh tohoto dokumentu.

Použité zdroje:

Materiály z konference: *Background paper for the June 28 conference on Territorial cohesion and the Lisbon strategy: Exploiting Europe's territorial potentials*. Amsterdam 2006.

Mgr. Robert Veselý
Ústav územního rozvoje